

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság előtt dr. ... ügyvéd, majd a fellebbezési eljárásban a ... Ügyvédi Iroda (fél címe, ügyintéző: ... pártfogó ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - a Budai és Kovács Ügyvédi Iroda (fél címe, ügyintéző: ... ügyvéd) által képviselt **I.rendű alperes neve** (I.rendű alperes címe) I. rendű és a Smidelik Ügyvédi Iroda (fél címe, ügyintéző: dr. Smidelik Péter ügyvéd) által képviselt II.rendű alperes neve (II. rendű alperes címe) II. rendű alperesek ellen személyiségi jog megsértése miatt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2017. augusztus 29. napján kelt 22.P.20.604/2016/20. számú ítélete ellen a felperes részéről 22. sorszám alatt előterjesztett és 33. sorszám alatt megindokolt fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy - 15 napon belül - fizessen meg az I. rendű alperesnek 10.000 (Tízezer) forint, a II. rendű alperesnek ugyancsak 10.000 (Tízezer) forint fellebbezési eljárási költséget.

A felperest képviselő ... Ügyvédi Iroda (fél címe, ügyintéző: ... pártfogó ügyvéd) pártfogó ügyvédi díját teljes egészében az állam viseli.

A le nem rótt 48.000 (Negyvennyolcezer) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az ítékezés alapjául szolgáló tényállás szerint 1995-től a II. rendű háziorvosi ellátást nyújtó alperesi szövetkezeten belül ... volt a felperes háziorvosa, őt a felperes utoljára 1998. április 27-én kereste fel. ... halálát követően praxisát ... vette át; a felperes azonban 1998. április 27-e után nem vette igénybe a II. rendű alperes által nyújtott háziorvosi ellátást, ezért 2011. április 1. napjával „távoztatták” a praxisból. ... 2013. november 21-én átadta a felperes részére a rendelőben fellelhető teljes orvosi dokumentációt, melynek átvételét a felperes aláírásával elismerte.

A felperes - háziorvosi beutalóval - több alkalommal megjelent a járóbeteg szakellátást végző I. rendű alperesi intézményben. Az 1995. május 4-én készült ambuláns lapot és laborleletet kiadták a felperes részére; az anamnézisben rögzítették, hogy évek óta reumatikus panaszokkal küzdött. Reumatikus, illetve mozgásszervi panaszai miatt a felperest más egészségügyi intézményekben is

kezelték; fogászati ellátása részben az I. rendű alperesnél, részben más intézményeknél történt. A felperes 1995 áprilisa és 1997 februárja között az I. rendű alperesnél nem jelent meg reumatológiai vizsgálaton; panaszai miatt háziorvosa Rheosolon kezelésben részesítette. Az I. rendű alperesi intézményben az 1995 és 1998 között keletkezett orvosi iratokat nem tudták archiválni, ezért a 2010-es években előterjesztett felperesi kérelemre azokat nem tudták kiadni a részére. Az I. rendű alperesnél készült iratok közül csak azok állnak a felperes rendelkezésére, melyeket a lelet kiadását követően továbbított a háziorvosának, ezért szerepelnek a 2013. november 21-én átadott iratok között.

A felperes pontosított keresetét a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rég. Ptk.) 76. § (1) bekezdésére alapította, azt állította: az I-II. rendű alperesek megsértették a személyiségi jogait azzal, hogy nem tájékoztatták valós egészségi állapotáról, és kérése ellenére sem adták át részére a rá vonatkozó orvosi dokumentációt. Kifogásolta, hogy az I. rendű alperes nem adta át részére a Rheosolon felírására okot adó leleteket, valamint az 1997. évi fogászati ellátásának a dokumentációját. Előadta, hogy a II. rendű alperes által átadott iratok nem tartalmazzák az 1987 márciusában készült zárójelentést, az 1997. decemberi pszichiátriai zárójelentést, az 1997. január 12-én készült laborleletet, valamint az allergiája megállapítását alátámasztó leleteket. A rég. Ptk. 84. § (1) bekezdés a) pontja alapján kérte a jogsértés megállapítását, és az I-II. rendű alperesek eltiltását a további jogsértéstől.

Az I. rendű alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Vitatta, hogy eljárásával megsértette volna a felperes személyiségi jogait. Előadta: a Rheosolon felírásáról nem tudott, annak alkalmazásával kapcsolatban tájékoztatási kötelezettség nem terhelte. Az 1997. szeptember 2-ai, október 18-ai és november 20-ai fogeltávolítás során készült leleteket a kezelést követően átadta a felperesnek, azokat felperes maga csatolta az iratokhoz, ami bizonyítja, hogy nem követett el jogsértést.

A II. rendű alperes ellenkérelme ugyancsak a kereset elutasítására irányult. Azzal védekezett, hogy nem áll jogviszonyban a felperessel, mivel felperes a háziorvosi ellátást nyújtó ...nak volt a betege. Vitatta, hogy hiányosan adta át a felperes részére az orvosi dokumentációt, azt állította, hogy valamennyi nála fellelhető iratot a felperes rendelkezésére bocsátott.

Az elsőfokú bíróság ítéletével elutasította a keresetet, és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az I. rendű alperes részére 38.100 forint, a II. rendű alperes részére 30.000 forint perköltséget. Megállapította, hogy a le nem rótt kereseti illetéket az állam viseli.

Döntésének jogi indokolása szerint a II. rendű alperes a szövetkezeti tagok személyes közreműködése mellett biztosította a háziorvosi ellátást, így a felperessel jogviszonyban állt [rég. Ptk. 38. §]. Reumatológiai panaszai miatt azonban a felperes nem ..., hanem más intézmények kezelése alatt állt; ezen más intézményekben nyújtott kezeléssel kapcsolatos tájékoztatási kötelezettség nem a II. rendű alperest terhelte. A felperes nem bizonyította, hogy reumatológiai kivizsgálásra utalták be az I. rendű alpereshez, így e panaszok tekintetében az I. rendű alperest nem terhelte tájékoztatási kötelezettség. Az I. rendű alperes a felperesnél jelentkező allergiás tüneteket sem vizsgálta, az 1996. január 4-én készült ambuláns lap csupán a megjegyzés rovatban említi a gyógyszerérzékenységgel kapcsolatos allergiát. A felperes több év elteltével kérte az orvosi dokumentáció kiadását, de azt nem tudta bizonyítani, hogy a kiadni kért iratok az I-II. rendű alpereseknél rendelkezésre állnak, és azt sem, hogy a kiadásukra nem került sor. Bizonyítottság hiányában az iratok kiadására irányuló követelést nem találta alaposnak. A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (rég. Pp.) 78. § (1) bekezdése alapján a pereszes felperest kötelezte a

perköltiségek viselésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes jelentett be fellebbezést, melyben elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését, másodlagosan megváltoztatását, és keresete maradéktalan teljesítését kérte. Pontosította az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást, és előadta: 2001. április 26-án tette azt a közokiratba foglalt nyilatkozatot, miszerint nem vesz igénybe orvosi ellátást; 1997 januárjában járt bent az ...-ban, utána írta fel háziorvosa a Rheosolont, aminek következtében kórházba került. Fenntartotta: mindkét alperes megsértette személyiségi jogait azzal, hogy nem megfelelően őrizték a rá vonatkozó egészségügyi dokumentációt, és kérése ellenére sem bocsátották rendelkezésére a teljes iratanyagot. Az I. rendű alperesnek ki kellett volna adnia az 1995. június 14-ei és az 1997. február 12-i labor vizsgálatok eredményeit, valamint az 1997. szeptember 2-ai, október 18-ai és november 20-ai fogeltávolításról készített leleteket, továbbá az 1997. október 18-án készített röntgenfelvételt. A II. rendű alperesnek azokról a vizsgálatokról készült dokumentációt kellett volna a rendelkezésére bocsátania, amely alapján 1997-ben háziorvosa felírta a Rheosolont. Az irányadó jogszabályok alapján kifejtette: az orvosi dokumentáció személyi adatnak minősül, amit az I-II. rendű alpereseknek legalább harminc évig meg kellett volna őriznie. Az I. rendű alperes maga is elismerte, hogy ennek a kötelezettségének nem tett eleget, hiszen nem vitatta: az 1995-1998-ig készült iratokat azért nem tudja kiadni, mert azokat nem őrizte meg. A II. rendű alperes nem készített jegyzéket az átadott iratokról, így nincs arról információ, hogy a Rheosolon felírásával kapcsolatban milyen dokumentációt kapott. Enélkül nem állapítható meg, hogy mi alapján döntött a háziorvos a gyógyszer alkalmazásáról, különös tekintettel arra - az elsőfokú bíróság ítéletében is rögzített - tényre, hogy az I-II. rendű alperesi intézményekben reumatológiai, illetve allergiás panaszok miatt nem állt vizsgálat alatt.

Az I. rendű alperes ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyására irányult. Fenntartotta azt a védekezését, amely szerint a felperes nem jelölt meg olyan személyiségi jogot, melyet megsérthetett volna az általa kifogásolt eljárás. Álláspontja szerint a felperes fellebbezésében olyan új törvényi rendelkezésekre hivatkozott, amelyeket az elsőfokú eljárásban nem jelölt meg, így azokra a fellebbezési eljárásban már nem hivatkozhat.

A II. rendű alperes ugyancsak az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte. Hangsúlyozta, hogy a rendelkezésre álló dokumentációt hiánytalanul átadta a felperes részére, a felperesnek nem sikerült bizonyítania, hogy vannak olyan iratok, amelyek hiányoznak a részére átadott dokumentációból.

Az elsőfokú bíróság ítéletének jogerőre emelkedett rendelkezése nem volt, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla teljes terjedelmében felülbírálta [régi Pp. 228. § (4) bekezdés].

A felperes fellebbezése alaptalan.

Az elsőfokú bíróság hiánytalanul felderítette a tényállást, arra alapított érdemi döntésével a Fővárosi Ítéltábla maradéktalanul egyetértett, és lényegében az érdemi döntéshez fűzött jogi indokolást is osztotta, amit azonban a fellebbezésre tekintettel kiegészített a következőkkel.

A pontosított kereset egyértelmű volt a tekintetben, hogy a felperes személyiségi jogai megsértése jogkövetkezményeinek a levonását kérte a személyiségi jogsértés régi Ptk. 84. § (1) bekezdésében meghatározott objektív szankcióinak az alkalmazásával. Az I. rendű alperes következetesen arra alapította a védekezését, hogy a felperes által kifogásolt magatartás még megvalósulása esetén sem minősíthető személyiségi jogi sérelemnek. A jogvita elbírálása érdekében ezért először arról kellett

dönteni, hogy történt-e az I-II. rendű alperesek részéről olyan személyiségi jogsértés, amely alapot ad a jogsértés szankcióinak az alkalmazására.

A felperes - az elsőfokú bíróság felhívására - az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (Eütv.) 13. és 24. §-ai alapján a tájékoztatáshoz és az orvosi iratok kiadásához való joga megsértését jelölte meg személyiségi jogi sérelemként. Ezek a jogok a betegek törvény által biztosított alapjogai közé tartoznak, de a megsértésük önmagában nem minősül egyben személyiségi jogi sérelemnek is. Személyiségi jogi sérelemről ugyanis abban az esetben beszélhetünk, ha a sérelem a személyiséget, a személyiségi jog által védett életminőséget sérti. Ebből következően a betegjogok megsértése önmagában nem minősül személyiségi jogi sérelemnek, hanem csak abban az esetben, ha az a beteg (testi-lelki) egészségének a sérelméhez vezet [rég Ptk. 76. § (1) bekezdés], vagy más módon lerontja az életminőségét.

A felperes keresetének jogalapja körében hivatkozott a régi Ptk. 76. § (1) bekezdésére is, de nem tett olyan tényelőadást, hogy az I-II. rendű alperesek általa kifogásolt magatartása testi vagy lelki egészségének, illetve életminőségének a romlását idézte elő. Személyiségi jogi sérelemre utaló tényállítás nélkül hiányzik a kereset ténybeli alapja, e nélkül nem állapítható meg a személyiségi jogsérelem bekövetkezése, azaz nem alkalmazhatóak a személyiségi jogsértés szankciói. A kereset ténybeli megalapozatlansága pedig önmagában is a kereset elutasítását vonja maga után.

Itt jegyzi meg a Fővárosi Ítéltábla, hogy az Eütv. 245. § (1) bekezdése értelmében a törvénynek a felperes által megjelölt 13. és 24. §-ai 1998. július 1. napján léptek hatályba. A hatályba lépés időpontjára figyelemmel ezek a törvényi rendelkezések nyilvánvalóan nem alapozhatják meg a keresetet, hiszen a felperes az Eütv. hatályba lépése előtt történt jogsértésekre hivatkozott.

A Fővárosi Ítéltábla abban osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját, hogy a felperesnek nem sikerült bizonyítania, hogy akár az I. rendű, akár a II. rendű alperes megtagadta volna olyan dokumentum kiadását, amely a felperesre vonatkozó egészségügyi adatot tartalmaz. E tekintetben a Fővárosi Ítéltábla a régi Pp. 254. § (3) bekezdése értelmében visszautal az elsőfokú bíróság helytálló indoklására, amelyből a fellebbezésre tekintettel a következőket emeli ki.

Nem az I. rendű alperes végezte a felperes reumatológiai kivizsgálását, így az erre vonatkozó orvosi dokumentáció nem állt a rendelkezésére. Az általa végzett vizsgálatokról készült orvosi iratokat viszont az I. rendű alperes a vizsgálatokat követően kiadta a felperesnek, amit önmagában bizonyít az a körülmény, hogy a kiadni kért iratok másolatát a felperes maga csatolta be. Tekintve, hogy a felperes a kiadni kért iratokkal maga is rendelkezik, így nem jelenthet számára hátrányt, hogy az I. rendű alperes nem tudja részére ismételt kiadni az orvosi iratokat, különös tekintettel arra, hogy - a fellebbezésben hivatkozott - az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény - annak 38. § (1) bekezdése szerint - 1998. január 1-jén lépett hatályba, így az egészségügyi dokumentáció megőrzésére vonatkozó, a törvény 30. § (1) bekezdésében meghatározott határidők is az 1998. január 1-je után keletkezett orvosi iratokra vonatkoznak.

A felperesnek azt sem sikerült bizonyítania, hogy a II. rendű alperes hiányosan szolgáltatva vissza részére azokat az orvosi iratokat, amelyeket átadott a korábbi háziorvosának. A felperes aláírásával elismerte, hogy a háziorvosi ellátást végző intézménynél fellelhető iratok hiánytalanul átadásra kerültek a részére. Írásban megtett nyilatkozatával szemben a bizonyítás őt terhelte; helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a bizonyítatlanság hiányát e tekintetben is a hátrányára értékelte [rég Pp. 3. § (3) bekezdés, 164. § (1) bekezdés].

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a régi Pp. 253. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A régi Pp. 74. § (1) bekezdése értelmében az eredménytelenül fellebbező felperes köteles megtéríteni az I-II. rendű alperesek részére a jogi képviselőjük ellátásával felmerült fellebbezési eljárási költségeiket. Ennek összegét a Fővárosi Ítéltábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3), (5) és (6) bekezdései alapján állapította meg.

A régi Pp. 87. § (2) bekezdése értelmében a Fővárosi Ítéltábla - az összecszerűség meghatározása nélkül - megállapította, hogy a fellebbezési eljárás során a felperes jogi képviselőjét ellátó ügyvédi irodának a pártfogó ügyvédi díját teljes egészében az állam viseli.

A felperes személyes költségmentessége folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a szerint ugyancsak az állam viseli.

, 2018. április 11.

. Ságghy Mária s.k.
a tanács elnöke

Dr. Csordás Csilla s.k.
előadó bíró

Dr. Kincses Attila s.k.
bíró